
PLÝTVÁNÍ POTRAVINAMI (food wastage)

**Mgr. Lucie
Štrublová
ÚPF
15.4.2019**

OVĚŘTE SI SVÉ ZNALOSTI

FAKTA O PLÝTVÁNÍ

- Každoročně se v zemích Evropské unie vyplývá kolem **88 milionů** tun potravin, s tím související náklady činí **143 miliard eur**
- Plýtvá se i cennými zdroji jako je **voda, půda a energie**
- Plýtvání v průběhu **celého potravinového řetězce**: od zemědělců, výrobců a maloobchodníků až po samotné spotřebitele
- Průměrná domácnost v ČR „vyplývá“ zhruba **4 000 Kč** za rok

FAKTA O PLÝTVÁNÍ

- Nejasná definice potravinových ztrát a potravinového odpadu – FAO
- *Global food Losses and Food Waste - definice*

Za **potravinové ztráty** se označují ztráty vznikající při výrobě, sklizni, po sklizni a při fázích zpracování. Jako **potravinový odpad** se označují ztráty, ke kterým dochází v pozdějších fázích potravinového řetězce, obvykle (ale ne výhradně) v sektoru maloobchodu a spotřeby

Potravinové ztráty vs potravinový odpad

PLÝTVÁNÍ POTRAVINAMI

ZTRÁTA POTRAVIN

ZEMĚDĚLSKÁ
PRODUKCE A
SKLÍZENÍ

ZPRACOVÁNÍ

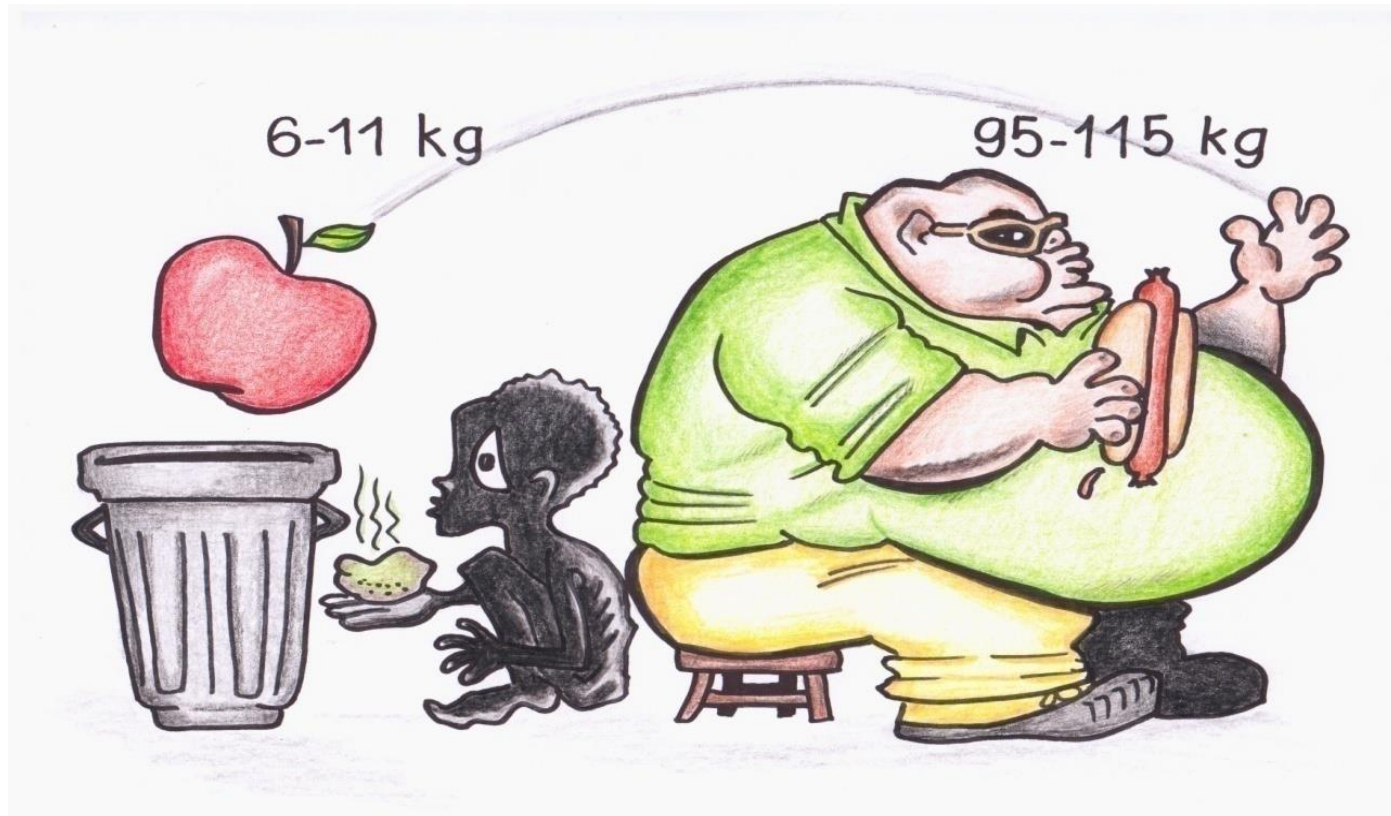
POTRAVINOVÝ ODPAD

DISTRIBUCE &
MALOOBCHOD

RESTAURACE &
CATERINGOVÉ
SLUŽBY

SPOTŘEBA V
DOMÁCNOSTI

Kde se plýtvá více? Rozvojové nebo rozvinuté země?

Výsledky studie FAO – 2011

Rozvojové vs. rozvinuté země

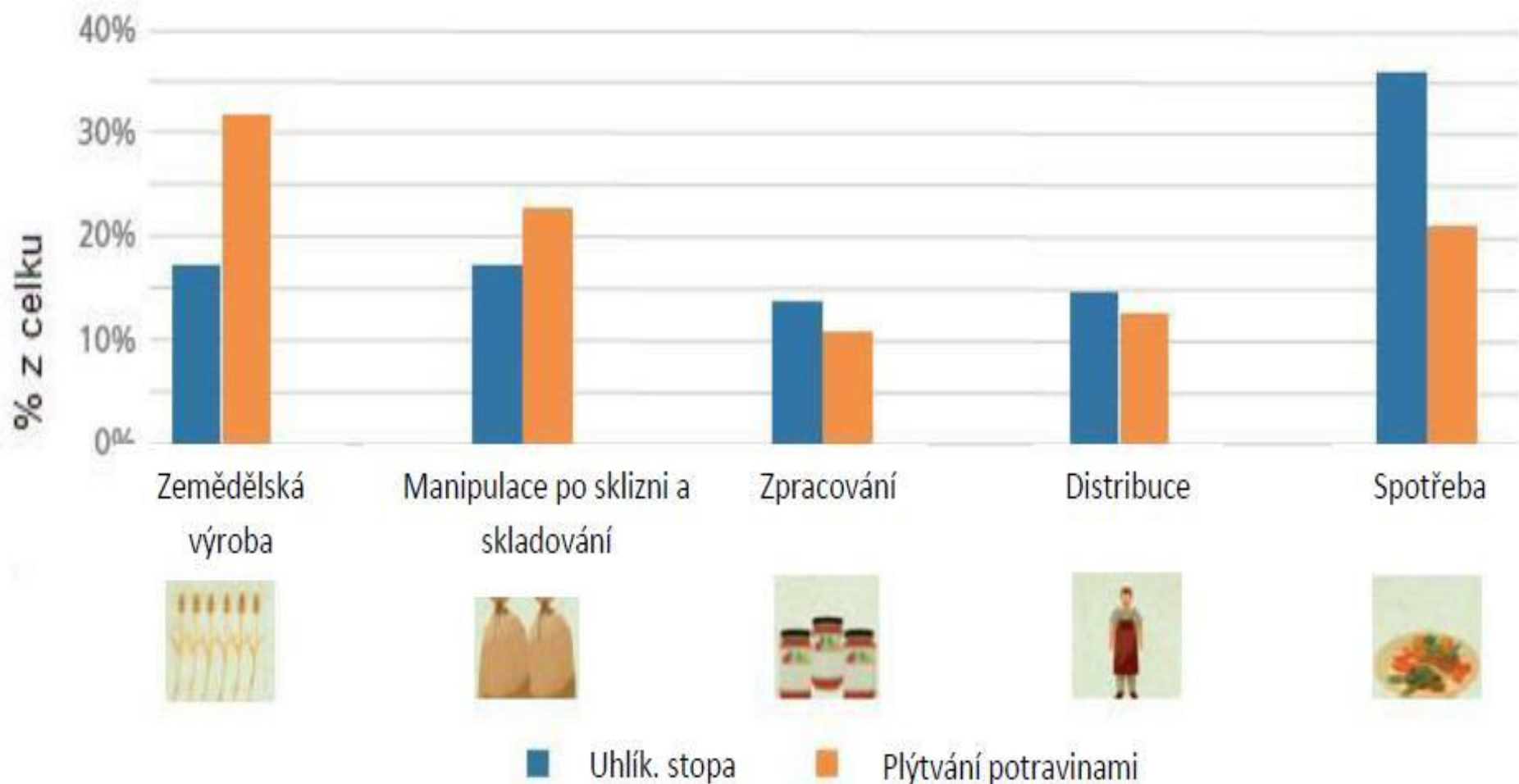
- V zemích s nízkými ekonomickými příjmy se více než 40 % sklizně ztratí na cestě ke spotřebiteli
- Důvody: špatná infrastruktura, nedostatečně vyvinutý obalový průmysl
- Převládají potravinové ztráty
- Vhodná opatření: podpora zemědělství, investice do infrastruktury, posílení dodavatelského řetězce, dopravy i rozšíření obalového průmyslu.

Rozvojové vs. rozvinuté země

- V zemích s vysokými ekonomickými příjmy se 40 % potravinového odpadu vyprodukuje ve fázi maloobchodu a spotřebitelů
- Důvody: špatná koordinace mezi jednotlivými účastníky potravinového řetězce a chování spotřebitele
- Převládá potravinový odpad
- Vhodná opatření: Lepší koordinace mezi jednotlivými subjekty, větší informovanost o ekonomickém dopadu

Environmentální dopad plýtvání

JE PLYTVANI GLOBALNI PROBLEM?

Obrázek č. 5: Hierarchie nakládání s potravinovým odpadem uplatněná na plýtvání potravinami [17].

Příčiny vzniku potravinového odpadu v jednotlivých sektorech

- **Velkoobchod a maloobchod**
  - uplynutí data použitelnosti ve skladišti či v obchodě, poškození výrobků nebo snížení jejich kvality či váhy během skladování, přebytečné zásoby, vyřazení potravin kvůli nevyhovujícím požadavkům na kvalitu, výrobky neprodané navzdory slevám
- **Stravovací služby**
  - obtížné předvídání počtu zákazníků, standardizované velikosti porcí v restauracích, finská studie -samoobsluhy

Domácnosti

- nedostatečně naplánovaný nákup a nakoupení velkého množství potravin, propagační akce v obchodech s potravinami, uvaření velkého množství pokrmu, který se následně nezkonzumuje a vyhodí.
- spotřebitel dostatečně nerozumí významu „**data minimální trvanlivosti**“ a „**data použitelnosti**“ na potravinách, což vede k tomu, že vyhodí potraviny, které jsou ještě bezpečné ke konzumaci

Kterými skupinami potravin plýtváme nejvíce?

1. Pečivo
2. Ovoce a zelenina
3. Hotové pokrmy
4. Mléko a mléčné výrobky
5. Maso

DAROVÁNÍ POTRAVIN - POTRAVINOVÁ BANKA

[úvodní stránka](#) [mapa stránek](#) [rss](#) [tisk](#)

Česká Federace potravinových bank

Úvodní stránka

Potravinové banky

PB Praha, z.s.

PB Ostrava, z. s.

PB v ústeckém kraji z.s.

PB Vysočina, z.s.

PB Liberec, z.s.

PB Plzeň, z.s.

PB pro Brno a JMK

PB Hradec Králové, z. s.

PB ve Zlínském kraji z.s.

Kupující darovali během Národní potravinové sbírky 2016 rekordních 312 tun potravin!

Národní potravinová sbírka 2016 přinesla potřebným rekordní hodnotu vysbíraného zboží. Lidé v rámci celé České republiky darovali 312 tun, což je o 76 tun více než loni. Nejvíce odevzdali dárci v Praze, kde mezi nejčastější položky patřily mouka, krupice, kaše, těstoviny a nápoje. Zapojení výrobci a organizace mimo obchodních řetězců vybraly a přispěly do celkového rozpočtu 30 tunami. Letos se poprvé vybíralo i nepotravinové zboží, jehož celková hmotnost dosáhla na 4,6 tun v průměrné celkové hodnotě 640 000 Kč.

[NAŠE AKCE](#)

[NAŠE PRODUKTY](#)

[PENNY KARTA](#)

[NAŠE KAMPAŇ](#)

[PENNY KOUTEK](#)

[KARIÉRA](#)

[Domů](#) / [PENNY koutek](#) / [Konec plýtvání](#)

Co kam v lednici patří

**sýry, jogurty,
ml. výrobky, vejce,
hotové pokrmy**

**šunka, salámy,
uzeniny**

maso, ryby

ovoce, zelenina

máslo, margarín

plechovky, dresingy

**lahve, minerální
vody, alkohol**

Jak uspořádat spíž

**zavařeniny,
konzervy, cereálie**

**oleje, octy, vody,
luštěniny, rýže,
mouka**

**jablka, hruška,
banány**

**brambory, česnek,
cibule**

Potravinová banka pro Brno a Jihomoravský kraj

- Food Box 1. Shopping park Avion –
Hypermarket Tesco na Scandinávské
- Food Box 2. od 1.6.2017 v Hypermarketu
Tesco na Dornychu

Potravinová banka pro Brno a Jihomoravský kraj

<http://www.foodbankbrno.cz/>

ZCHRAŇ JÍDLO

- PABĚRKOVÁNÍ
  - <http://zachranjidlo.cz/paberkovani/>
- Další projekty: **Křivá polévka, Hostina pro 1000, Tisíc kilo**

VEŘEJNÁ LEDNICE

- České Budějovice

- Praha

První veřejná sdílená lednice pro ty co strádají

- Zlín

Podle průzkumů celá třetina jídla na světě skončí v popelnici či se jinak znehodnotí. Nemusí to tak ale být. Od nynějška slouží první veřejně sdílená lednice v Praze, kam můžete jídlo, které nespotřebujete, odložit. Uvítají to nejen lidé v nouzi, ale třeba i studenti, kterým po noční zábavě vyhládlo, nebo ti, kteří si zapomněli nakoupit.

- **Brno**

▼ REKLAMA

VYSAJE hrubé nečistoty

NAMOČÍ zásobníkem na vodu

VYTŘE rozměrným XL Mopem

SLEVA 35% + doprava zdarma

▼ REKLAMA

měna	nákup	prodej
EUR	26 08	27 02

FACEBOOK

Daruj/vyměň jídlo -
Brno

Uzavřená skupina

Informace

Diskuze

Chaty

Členové

Události

Fotky

Hledat v této skupině

Zástupci

DATV7...

Přidal(a) se ▾

✓ Upozornění

↗ Sdílet

⋮ Další

Na závěr zahraniční „extrémista“?

- Dumpster diving – Rob Greenfield v San Diegu skládající obrazec z vyhozených potravin

DĚKUJI ZA POZORNOST

MODELOVÉ SITUACE